

ವಾಗಿ ನಿಲ್ಲುವಳು. ಎಂದು ಸರಸ್ವತಿ-ಗಂಗಾಧರನು ಹೇಳುವನು. ||೬೩||

ಇತಿ ಶ್ರೀಗುರುಚರಿತ್ರ್ಯಾಮೃತೇ, ಪರಮಕಥಾಕಲ್ಪತರೌ, ಶ್ರೀನೃಸಿಂಹಸರಸ್ವತುಸಾಖ್ಯಾನೇ, ಸಿದ್ಧ-
ನಾಮಧಾರಕ ಸಂವಾದೇ, ಕೂದ್ರ ವರ ಪ್ರಧಾನಂ ನಾಮ ಅಷ್ಟಚತ್ವಾರಿಂಶೋಧ್ಯಾಯಃ ||

೪೯ ನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯ

ಶ್ರೀ ಗಣೇಶಾಯ ನಮಃ | ಶ್ರೀ ಸರಸ್ವತೈ ನಮಃ | ಶ್ರೀ ಗುರುಭ್ಯೋ ನಮಃ || ಗುಣವಂತನಾದ ನಾಮ
ಧಾರಕ ಶಿಷ್ಯನು ಭಕ್ತಿ ಭಾವದಿಂದ ಸಿದ್ಧನ ಚರಣಗಳಿಗೆ ಎರಗಿ, ಕೈಮುಗಿದು ವಿನಂತಿಸಿದನು. ||೧|| “ಶ್ರಯ
ಮೂರ್ತಿಯ ಅವತಾರಿಯು ವೇಷಧಾರಿಯಾದ ನರನಾದನು. ಅವನು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಗಾಣಗಾಪುರದಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸಿ
ದನು. ಆದರೆ ಅದಾವ ಕ್ಷೇತ್ರವೆಂದು ಅಲ್ಲಿ ನಿಂತುಕೊಂಡನು ? ||೨|| ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಪ್ರಖ್ಯಾತವಾದ ತೀರ್ಥ
ಗಳು ಅಸಂಖ್ಯಾತವಾಗಿವೆ. ಅವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಬಿಟ್ಟು, ಅದಾವ ಕಾರಣದಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸಿದನು ? ||೩|| ಸ್ವಾಮಿ!
ಈ ಸ್ಥಾನದ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಹೇಳುವ ಕೃಪೆಯಾಗಬೇಕು.” ಎಂದು ಆಗ ನಾಮಧಾರಕನು
ಸಿದ್ಧನ ಚರಣಗಳನ್ನು ತಟ್ಟಿದನು. ||೪|| ಅವನ ವಚನವನ್ನು ಲಾಲಿಸಿ, ಸಿದ್ಧಮುನಿಯು ಸಂತೋಷವನ್ನು
ಹೊಂದಿದನು. ಗಾಣಗಾಪುರದ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿ ಹೇಳತೊಡಗಿದನು. ಶ್ರೋತೃಗಳು ಏಕಚಿತ್ತದಿಂದ
ಕೇಳಬೇಕು. ||೫|| ಆಶ್ವೀನ ವದ್ಯ ಚತುರ್ದಶಿಯ ದಿನ. ಅಂದು ದೀವಳಿಗೆಯ ಪರ್ವವು. ಆದ್ದರಿಂದ ಶ್ರೀಗುರು
ಗಳು ತ್ರಿಸೃಳದ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಶಿಷ್ಯರಿಗೆ ಹೇಳಿದರು. ||೬|| ಗಯಾ ಪ್ರಯಾಗ ಮತ್ತು ವಾರಣಾಸಿ

ಗಲೆಂಬ ಶ್ರಿಸ್ಥಳದ ಯಾತ್ರೆಗೆ ಹೆಂಡಿರು-ಮಕ್ಕಳೊಂದಿಗೆ ನಡೆಯಿರಿ ಎಂದೂ ಆಜ್ಞಾಪಿಸಿದರು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಶಿಷ್ಯರೆಲ್ಲರೂ ಸಿದ್ಧತೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳೋಣ ಎಂದು ಗುರುಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದರು. ||೭|| ಆ ಮಾತು ಕೇಳಿ ಶ್ರೀಗುರುಗಳು ನಗುತ್ತಿದ್ದರು. “ನಾವು ಹೇಳುವ ತೀರ್ಥಗಳು ಈ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಸಮೀಪವಾಗಿಯೇ ಇವೆ. ಯಾವ ಸಿದ್ಧತೆಯ ಕಾರಣವಿಲ್ಲ. ನಡೆಯಿರಿ, ನಿಮಗೆ ತೋರಿಸುವೆ ||೮|| ಭಕ್ತರಿಗೆ ಹೀಗೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅಮರಜಾತಿಯ ಸಂಗಮಕ್ಕೆ ಹೋದರು. ಅಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆ ಹರುಷದಿಂದ ಶಿಷ್ಯರೊಡನೆ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿದರು. ||೯|| ಶ್ರೀಗುರುಗಳು ತಿಷ್ಯರನ್ನು ಕುರಿತು — “ಈ ಸಂಗಮದ ಮಹಿಮೆಯು ಅಪಾರವಾಗಿದೆ. ಷಟ್ ಕುಲನೆಂಬ ತೀರ್ಥದಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡುವುದು ಪ್ರಯಾಗಕ್ಕೆ ಸಮವಾಗಿದೆ. ||೧೦|| ಇಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವೆಂದರೆ ಭೀಮಾ ನದಿಯು ಉತ್ತರಕ್ಕೆ ಹರಿಯುತ್ತದೆ. ಅಮರಜಾತಿಯ ಮನೋಹರವಾಗಿದೆ. ಭೀಮಾ-ಅಮರಜಾತಿಯ ನದಿಗಳು ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿ ಗಂಗಾ-ಯಮುನೆಗಳೇ ಆಗಿವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ತೀರ್ಥವು ಮಹತ್ವದ್ದು. ||೧೧|| ಭೀಮಾನದಿಯು ಉತ್ತರವಾಗಿ ಹರಿಯುವುದರ ಮಹಿಮೆಯು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಕಾಶಿಗಿಂತಲೂ ನೂರು ಮಡಿ ಹೆಚ್ಚು ಪುಣ್ಯಪ್ರದವೆಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕು. ||೧೨|| ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟತೀರ್ಥಗಳು ಉಂಟು. ಅವುಗಳ ಮಹಿಮೆಯಾದರೂ ಪ್ರಖ್ಯಾತವಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ಹೇಳುವೆ. ಏಕಚಿತ್ತದಿಂದ ಕೇಳಿ” ಎಂದು ಶ್ರೀಗುರುಗಳು ಶಿಷ್ಯರಿಗೆ ಹೇಳಿದರು. ||೧೩|| ಶ್ರೀಗುರುಗಳ ವಚನವನ್ನು ಕೇಳಿ ಭಕ್ತಜನರು “ಅಮರಜಾನದಿ ಎಂಬ ಹೆಸರು ಹೇಗೆ ಉಂಟಾಯಿತು, ಅದರ ಉತ್ಪತ್ತಿಯು ಯಾರಿಂದ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದಾಗಬೇಕು” ಎಂದು ವಿನಂತಿಸಿದರು. ||೧೪|| ಶ್ರೀಗುರುಗಳು ಭಕ್ತರನ್ನು ಕುರಿತು — “ಭಕ್ತರೆ, ನೀವು ಚೆನ್ನಾದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಿದಿರಿ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಜಾಲಂಧರ ಪುರಾಣದಲ್ಲಿ ಪ್ರಖ್ಯಾತವಾದ ಕಥೆಯುಂಟು ||೧೫|| ಜಾಲಂಧರನೆಂಬ ರಾಕ್ಷಸನು ಸೃಷ್ಟಿಯನ್ನೆಲ್ಲ ಗೆದ್ದುಕೊಂಡನು. ಇಂದ್ರಪುರವನ್ನು

ಗೆದ್ದು ದೇವತೆಗಳೆಲ್ಲರನ್ನು ಓಡಿಸಿದನು. ||೧೬|| ದೇವತೆಗಳಿಗೂ ದೈತ್ಯರಿಗೂ ಯುದ್ಧವಾಯಿತು. ದೈತ್ಯರು ಬಹುವಿಧದಿಂದ ದೇವತೆಗಳನ್ನು ಹೊಡೆದರು. ಇಂದ್ರನು ಈಶ್ವರನೆಡೆಗೆ ಹೋಗಿ ಆ ಕಾಲಗದ ಸಂಗತಿಯನ್ನೆಲ್ಲ ತಿಳಿಸಿದನು. ||೧೭|| ಇಂದ್ರನು — 'ಶಿವನೇ ಕೇಳು. ದೈತ್ಯರು ದೇವತೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಕೊಂದರು. ತಾವು ಕೂಡಲೆ ಪ್ರತಿಕಾರ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಚರಣಗಳಿಗೆ ಎರಗಿದನು ||೧೮|| 'ನಾವು ದೈತ್ಯರನ್ನು ಹೊಡೆದು ಕೊಲ್ಲುವೆವು. ಆಗ ಅವರ ರಕ್ತವು ಭೂಮಿಗೆ ಬೀಳುವುದು. ಯಾವತ್ತೂ ರಾಕ್ಷಸರ ರಕ್ತ ಬಿಂದುಗಳಿಂದ ರಾಕ್ಷಸರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಜನ್ಮತಾಳುವರು. ||೧೯|| ಸ್ವರ್ಗ, ಮೃತ್ಯು, ಪಾತಾಳಗಳಲ್ಲಿ ದೈತ್ಯಕುಲವೆಲ್ಲ ತುಂಬಿತು. ನಮ್ಮ ದೇವತೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಕೊಂದುಹಾಕಿದರು. ಅಂತೇ ನಿನ್ನೆಡೆಗೆ ಬಂದಿರುವೆ' ಎಂದು ಹೇಳಿದನು ||೨೦|| ಇಂದ್ರನ ಮಾತು ಕೇಳಿ ಈಶ್ವರನು ಮನದಲ್ಲೆಯೇ ಸಿಟ್ಟಾದನು. ಮತ್ತು ದೈತ್ಯರನ್ನು ನಾಶಗೊಳಿಸಲು, ತೀರ ಕ್ಷುದ್ಧನಾಗಿ ಕೂಡಲೆ ಹೊರಟನು. ||೨೧|| ಆಗ ಇಂದ್ರನು ಈಶ್ವರನನ್ನು ಕುರಿತು — 'ಸ್ವಾಮಿ ! ದೈತ್ಯರನ್ನು ಹೊಡೆಯುತ್ತಿರುವಾಗ, ಮೃತ ದೇವತೆಗಳನ್ನು ಜೀವಂತಗೊಳಿಸಲು, ಕೆಲವೊಂದು ಪ್ರಕಾರವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು' ಎಂದು ವಿನಂತಿಸಿದನು. ||೨೨|| ಗಿರಿಜಾರಮಣನು ಸಂತುಷ್ಟನಾಗಿ ತತ್ ಕ್ಷಣವೇ ಸಂಜೀವನಿ ಉದಕವುಳ್ಳ ಕೊಡವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅಮೃತವಚನವನ್ನು ಉಚ್ಚರಿಸಿದನು. ||೨೩|| ಇಂದ್ರನು ಆ ಉದಕವನ್ನು ತಕ್ಕೊಂಡು, ಬೇಗನೆ ರಣಭೂಮಿಗೆ ಹೋದನು. ಮತ್ತು ಆ ಉದಕವನ್ನು ಸಿಂಪಡಿಸಿ, ಎಲ್ಲ ದೇವತೆಗಳನ್ನು ಎಬ್ಬಿಸಿದನು. ||೨೪|| ಉಳಿದ ಅಮೃತವು ಕೊಡದಲ್ಲಿತ್ತು. ಅಮರನಾಥನು ಅದನ್ನು ತಕ್ಕೊಂಡು ಹೋಗುವಾಗ, ಅದು ಅಕಸ್ಮಾತ್ತಾಗಿ ಭೂಮಿಗೆ ಬಿತ್ತು. ಅಲ್ಲಿಂದ ಪ್ರವಾಹವಾಗಿ ಹರಿಯತೊಡಗಿತು. ||೨೫|| ಸಂಜೀವನಿ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ ನದಿಯು ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಉಂಟಾಯಿತು. ಇದೇ ಕಾರಣದಿಂದ 'ಜಾ' ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಪ್ರಖ್ಯಾತ.

ಮತ್ತು ಇದೇ ನಿಮಿತ್ತದಿಂದ ಈ ನದಿಯಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಸ್ನಾನ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಕಾಲಮೃತ್ಯುವು ಕೂಡ ತಟ್ಟದು. ಇನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಅಪಮೃತ್ಯುವೆಂತಾಗಬೇಕು? ||೨೭|| ಅವರು ಶತಾಯುಷಿಗಳಾಗುವರು. ರೋಗಾದಿಗಳು ಅವರನ್ನು ಪೀಡಿಸಲಾರವು. ಅಪಸ್ಮಾರ (ಮಲರೋಗ) ಮೊದಲಾದ ಮಹಾರೋಗಗಳೂ ಬ್ರಹ್ಮಹತ್ಯೆ ಮೊದಲಾದ ಮಹಾವಾತಕಗಳೂ ಹೋಗುವವು. ||೨೮|| ಇದಕ್ಕೆ ಅಮೃತನದಿ ಎಂಬ ಹೆಸರು. ಇದು ಭೀಮಾನದಿಗೆ ಕೂಡಿದೆ. ಹೀಗೆ ಸಂಗಮವಾಗಿ ತ್ರಿವೇಣಿ ಸಂಗಮದಂತೆ ಪ್ರಯಾಗಕ್ಕೆ ಸಮಾನವಾದ ತೀರ್ಥವಾಗಿದೆ. ||೨೯|| ಕಾರ್ತಿಕದಿಂದ ಮಾಘಮಾಸದ ಕೊನೆಯವರೆಗೆ, ನಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಬೇಕು. ಅದರಿಂದ ಇಹಲೋಕದ ಸೌಖ್ಯವು ದೊರಕುವುದಲ್ಲದೆ ಪರರಲ್ಲಿ ಮೋಕ್ಷಸ್ಥಾನವನ್ನು ಹೊಂದುವರು. ||೩೦|| ಚಂದ್ರ-ಸೂರ್ಯರ ಗ್ರಹಣಗಳಲ್ಲಿ, ಸೋಮ-ಸಂಕ್ರಮಣ-ಅಮಾವಾಸ್ಯೆಗಳಲ್ಲಿ, ಪುಣ್ಯತಿಥಿ-ವಿಕಾಡತಿಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಲು ಅನಂತ ಪುಣ್ಯವು ದೊರಕುವುದು. ||೩೧|| ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಪರ್ವಕಾಲದ ದಿನಗಳು ಸಾಧಿಸದೆ ಇದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ, ಸಾಧಿಸಿದ ವೇಳೆಗೆ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಬೇಕು. ಅದರಿಂದ ಎಲ್ಲ ದೋಷಗಳು ಬೂರಾಗುವವು. ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿದವನು ನೂರು ವರುಷಗಳ ಆಯುಷ್ಯವುಳ್ಳವನಾಗುವನು; ಲಕ್ಷ್ಮೀಯುಕ್ತನಾಗುವನು. ||೩೨|| ಸಂಗಮದ ಮಹಿಮೆಯು ಇಂತಿದೆ. ಮುಂದೆ ಅತಿ ವಿಶೇಷವಾದ ತೀರ್ಥಗಳುಂಟು. ಅಶ್ವತ್ಥವೃಕ್ಷಕ್ಕೆ ಎದುರಾಗಿ ಮನೋರಥವೆಂಬ ತೀರ್ಥವು ತೋರುವುದು. ||೩೩|| ಆ ತೀರ್ಥದಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡುವುದರಿಂದ, ಬಯಸಿದ ಬಯಕೆಗಳು ಪೂರೈಸುವವು. ಅನುಪಮವಾದ ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷಸ್ಥಾನವು ಕಲ್ಪಿಸಿದ ಫಲಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದು. ||೩೪|| ಅದು ಅಶ್ವತ್ಥವಲ್ಲ, ಕಲ್ಪತರುವು ಎಂದು ನೀವು ನಿಶ್ಚಿತವಾಗಿ ತಿಳಿಯಿರಿ. ಮಾನವನು ಏನೇನನ್ನು ಬಯಸುವನೋ ಅದನ್ನು ಹೊಂದುವನು. ||೩೫|| ಇಂತಹ ಮನೋರಥ ತೀರ್ಥವು ಪ್ರಖ್ಯಾತವೆಂಬುದು ಸಿದ್ಧ.

ಅಶ್ವತ್ಥವೃಕ್ಷವು ಎದುರಾಗಿದ್ದ ಮೂಲಕ ನಾವು ಯಾವಾಗಲೂ ಇಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವೆವು. ||೩೬|| ಯಾರು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಸೇವೆ ಮಾಡುವರೋ ಅವರ ಬಯಕೆಗಳು ಕೈಗೊಡುವವು. ಇನ್ನು ಚಿತ್ತದಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವನ್ನು ತಾಳ ಬೇಡಿರಿ ” ಎಂದು ಶ್ರೀಗುರುನಾಥರು ಹೇಳಿದನು. ||೩೭|| ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗಲೂ ವಾಸಿಸುವೆವೆಂದು ನೀವು ಯಾವಾಗಲೂ ತಿಳಿಯಿರಿ. ಇವಕ್ಕೆ ಗುರು ಏನೆಂದರೆ ‘ಗರುತ್ಮತ್ತೈ’ ಎಂಬ ಪಕ್ಷಿಯು ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬೀಳುವುದು. || ೩೮ || ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷವನ್ನು ಪೂಜಿಸಿ, ಅನಂತರ ಶಂಕರಭುವನಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿ ಮೂರು ಕಣ್ಣುಳ್ಳ ಸಂಗಮೇಶ್ವರನು ಇರುವನು. ಆತನನ್ನು ಮನೋಭಾವದಿಂದ ಪೂಜಿಸಬೇಕು. || ೩೯ || ಶ್ರೀಶೈಲ ಪರ್ವತದ ಮೇಲೆ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನನಿದ್ದಂತೆ, ಸಂಗಮದಲ್ಲಿ ರುದ್ರನಿರುವನು. ಆತನಿಗೆ ಭಕ್ತಿ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆ ಮಾಡಬೇಕು. || ೪೦ || ನಂದಿಕೇಶ್ವರನನ್ನು ನಮಿಸಿ, ಅನಂತರ ಚಂಡಿಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ನಮಿಸಬೇಕು. ಮತ್ತೆ ನಂದಿಯನ್ನು ಸವ್ಯಭಾಗಕ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಸೋಮಸೂತ್ರಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕು. || ೪೧ || ಕೂಡಲೆ ಮರಳಿ ವೃಷಭನನ್ನು ನಮಿಸಿ, ಚಂಡಿಯ ಹತ್ತರ ಹೋಗಬೇಕು. ಅನಂತರ ಸೋಮಸೂತ್ರಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕು. ಈ ವಿಧವಾಗಿ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆ ಮಾಡಬೇಕು. || ೪೨ || ಇಂತು ಮೂರುಸಲ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಆ ಮೇಲೆ ವೃಷಭಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬಂದು ಶ್ರೀ ಶಿವನನ್ನು ನೋಡಬೇಕು || ೪೩ || ಎಡಗೈಯಿಂದ ವೃಷಭದ ತರಡನ್ನು ಹಿಡಿದು, ಅಂಗುಷ್ಠ, ತರ್ಜನಿ ಬೆರಳುಗಳನ್ನು ಕೋಡಿನ ಮೇಲಿಟ್ಟು, ಎರಡೂ ಕಣ್ಣುಗಳಿಂದ ಪೂಜೆಯನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. ಅಂದರೆ ನರನು ಇಂದ್ರನ ಸಮನಾಗುವನು. || ೪೪ || ಸಂಗಮೇಶ್ವರನನ್ನು ಪೂಜಿಸುವವನಿಗೆ ಧನ-ಧಾನ್ಯ ಮೊದಲಾದ ಸಂಪತ್ತು ದೊರಕುವುದು. ಲಕ್ಷ್ಮಿಯು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಅವನಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲುವಳು. ಮತ್ತು ಆತನಿಗೆ ಮಕ್ಕಳು, ಮೊಮ್ಮಕ್ಕಳು ಆಗುವರು. || ೪೫ || ಮುಂದೆ ಅರ್ಧ ಕೋಶದ ಮೇಲೆ ಕಾಶಿತಿರ್ಥವುಂಟು. ನಾಗೇಶಿ ಎಂಬ

ದೊಂದು ಗ್ರಾಮವು. ಅಲ್ಲಿಂದ ಅವರ ಉದ್ಯವವುಂಟು. ||೪೬|| ಅದರದೊಂದು ಇತಿಹಾಸವುಂಟು. ಅದು ಕಥೆಯಲ್ಲ, ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾದುದು. ಭಾರದ್ವಾಜ ಗೋತ್ರದ ಒಬ್ಬ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿದ್ದನು. ||೪೭|| ಅವನು ವೈರಾಗ್ಯ ಯುಕ್ತನು. ಈಶ್ವರ ಭಕ್ತನು, ಸರ್ವಸಂಗಪರಿತ್ಯಾಗಿಯೂ ಆಗಿದ್ದನು. ಅವನು ಯಾವಾಗಲೂ ಶ್ರೀ ಶಿವನನ್ನು ಧ್ಯಾನಿಸುತ್ತ ಅನುಷ್ಠಾನ ಮಾಡುವನು. ||೪೮|| ಆತನಿಗೆ ಶಂಕರನು ಪ್ರಸನ್ನನಾದನು. ಯಾವಾಗಲೂ ಆತನ ದೃಷ್ಟಿಗೆ ತೋರುವನು. ಅದರಿಂದ ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನನ್ನು ಯಾವಾಗಲೂ ಅಲ್ಲಾದದಿಂದ ದೇಹವನ್ನು ಮರೆತು ತಿರು ಗುತ್ತಲಿದ್ದನು. ||೪೯|| ಆತನಿಗೆ ಜನರು ಹುಚ್ಚನೆಂದು ಹೇಳುವರು. ಬಹಳವಾಗಿ ನಂದಿಸುವರು. ಆತನಿಗೆ ಈವರೂ ಬಂಧುಗಳಿದ್ದರು. ಅವರ ಹೆಸರುಗಳು ಹೀಗೆ ||೫೦|| ಒಬ್ಬನ ಹೆಸರು ಈಶ್ವರ, ಎರಡನೆಯವನ ಹೆಸರು ಪಾಂಡುರಂಗೇಶ್ವರ. ಈ ಬಂಧುಗಳು ಅವನನ್ನು ತ್ಯಾಗಮಾಡಿ ಕಾಶಿಗೆ ಹೊರಟರು. ||೫೧|| ಎಲ್ಲ ಸಿದ್ಧತೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಎಲ್ಲರೂ ಹೊರಟರು. ಹೋಗುವಾಗ 'ನಡೆ, ಹೋಗೋಣ' ಎಂದು ಆ ಹುಚ್ಚ ನನ್ನು ಸಂಗಡ ಬರಬೇಕೆಂದು ಕರೆವರು. ||೫೨|| ಆತನು ಬ್ರಹ್ಮಜ್ಞಾನಿಯಾದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು. ತಿಳಿಗೇಡಿಗಳು ಆತನಿಗೆ ಹುಚ್ಚನೆನ್ನುವರು. ಆ ಹುಚ್ಚನು—'ಕಾಶಿಗೆ ಹೋಗಬೇಡಿರಿ' ಎಂದು ಬಂಧುಗಳಿಗೆ ಹೇಳಿದನು. ||೫೩|| 'ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರನಿದ್ದಾನೆ. ಬೇಕಾದರೆ ನಿಮಗೆ ತಾತ್ಕಾಲವೇ ತೋರಿಸುವೆ' ಎಂದನು. ಅದನ್ನು ಕೇಳಿ ಎಲ್ಲರೂ ಅಚ್ಚರಿಗೊಂಡರು. ಬಂಧುಗಳು 'ತೋರಿಸು' ಎಂದರು. ||೫೪|| 'ಕಾಶಿಗೆ ಹೋಗುವುದೆಂದರೆ ತೀರ ಕಷ್ಟದ ಕೆಲಸವು. ವಿಶ್ವೇಶ್ವರನು ಇಲ್ಲಿಯೇ ಭಿಟ್ಟಿಯಾಗುವಂತಿದ್ದರೆ, ಸುಳ್ಳೇ ಏಕೆ ಶ್ರಮಪಡಬೇಕು? ಹೀಗೆಂದು ಆಗ ಅವರು ಅನಂದದಿಂದ ನುಡಿದರು. ||೫೫|| ಇಂತಿಷ್ಟು ಅವಕಾಶದಲ್ಲಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ಹೊಳೆಯಲ್ಲಿ ಜಳಕ ಮಾಡಿದನು. ಅವನು ಧ್ಯಾನಸ್ಥನಾಗಲು ಈಶ್ವರನು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷನಾಗಿ ಅವನ ಬಳಿಗೆ ಬಂದನು. ||೫೬||

ಶಿವನನ್ನು ಕುರಿತು-‘ದೇವಾ ! ನಮಗೆ ನಿತ್ಯವೂ ಕಾಶೀಪಟ್ಟಣವು ಬೇಕು, ವಿಶ್ವೇಶ್ವರನ ದರ್ಶನವಾಗಬೇಕು’ ಎಂದು ವಿನಂತಿಸಿ, ಚರಣಕ್ಕೆ ಎರಗಿದನು. ||೫೭|| ಈಶ್ವರನೆಂದರೆ ಅವನು ಭೋಳೇ ಜನರ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯು. ಒಳ್ಳೇ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಸುಪ್ರಸನ್ನನಾದನು. ಕಾಶೀಕ್ಷೇತ್ರವು ನಿಶ್ಚಿತವಾಗಿ ತೋರಹತ್ತಿತು. ಮಣಿಕರ್ಣಿಕಾಕುಂಡವು ನಿರ್ಮಿತವಾಯಿತು. ||೫೮|| ನದಿಯ ಉತ್ತರ ದಿಕ್ಕಿಗೆ ಕುಂಡದೊಳಗಿಂದ ಒಂದು ವಿಶ್ವೇಶ್ವರನ ಮೂರ್ತಿಯು ಹೊರಬಂತು. ||೫೯|| ಆ ಕುಂಡದೊಳಗೆ ಭಾಗೀರಥಿಗೆ ಸಮನಾದ ನೀರು ಹೊರಟಿತು. ಒಟ್ಟಾರೆ ಕಾಶಿಯಲ್ಲಿರುವ ಚಿಹ್ನೆಗಳೆಲ್ಲವೂ ಎಲ್ಲ ಜನರಿಗೆ ತೋರತೊಡಗಿದವು. ||೬೦|| ಸಂಗಮವು ಭೀಮಾ ನದಿಯಿಂದ ತೀರ್ಥವೂ ಉತ್ತಮವಾದ ಕಾಶಿಯೂ ಆಯಿತು. ಅನಂತರ ಬಂಧುಗಳು ಆತನಿಗೆ ಜ್ಞಾನಿಯೆಂದು ಅನ್ನುತ್ತ ಮನೋಭಾವನೆಯಿಂದ ತೀರ್ಥವನ್ನು ಆಚರಿಸಿದರು. ||೬೧|| ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ಬಂಧುಗಳನ್ನು ಕುರಿತು-“ನಮ್ಮ ವಂಶಜರಾದವರು ಯಾರೂ ಕಾಶಿಗೆ ಹೋಗಲಾಗದು. ಎಲ್ಲರೂ ಇದೇ ಕಾಶಿಯನ್ನು ಆಚರಿಸಬೇಕು.” ಎಂದು ಶಂಕರನು ಹೇಳಿರುವನೆಂದು ಹೇಳಿದನು. ||೬೨|| ನನ್ನ ಹೆಸರು * ಭ್ರಾಂತನೆಂದು ಹೇಳಿರಿ. ‘ಗೋಸಾವಿ’ ಎಂಬುದು ಗುರುತದ ಹೆಸರು. ನೀವೀವರೂ ಬಂಧುಗಳು. ‘ಆರಾಧ್ಯ’ರೆಂದೆನಿಸುವಿರಿ. ||೬೩|| ನೀವೀವರೂ ಪಂಥರಪುರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿರಿ. ಅಲ್ಲಿ ಪುಂಡಲೀಕವರದನಿದ್ದಾನೆ. ಆತನನ್ನು ನಿತ್ಯವೂ ನೀವು ಪೂಜಿಸಿರಿ. ಅದರಿಂದ ‘ಆರಾಧ್ಯ’ ಎಂಬ ಹೆಸರು ವಿಖ್ಯಾತವಾಗುವದು. ||೬೪|| ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ಕಾಶಿಯಾತ್ರೆಗಾಗಿ ನೀವು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಅಂದರೆ ಗಾಣಗಾಪುರಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕು. ಇದು ಅತಿ ವಿಶೇಷವಾದ ತೀರ್ಥವಾಗಿದೆ. ಎಂದು ಹೇಳಿದನು. ||೬೫|| “ಭಕ್ತಜನರಿಗೆ ಕಾಶೀತೀರ್ಥವು ಇಂತು ಪ್ರಕಟವಾಯಿತು. ಇದು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಕಾಶೀಕ್ಷೇತ್ರವು.

* ಬಾಂಧವೋ ಭ್ರಾಂತ ನಿವಾಹಂ ಗೋಸ್ವಾಮಿತ್ಯಭಿಧಾ ಮಮ (ಸಮಶ್ಲೋಕಿ)

ಉದ್ಭವನ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಗೆ ಶಂಕರನು ಕಾಲೀ ಪಟ್ಟಣವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದನು. (೫೭, ೫೮)

ಈ ಬಗ್ಗೆ ನೀವು ಮನದಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹಗೊಳ್ಳಬೇಡಿರಿ” ಎಂದು ಶ್ರೀಗುರುಗಳು ಹೇಳಿದರು. ||೬೬|| ಆ ಮಾತು ಕೇಳಿ ಎಲ್ಲ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಶ್ರೇಷ್ಠರು ಸ್ನಾನ, ದಾನ, ಆಚಾರಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಗುರುಗಳು ಅಲ್ಲಿಂದ ಮುಂದೆ ಬಂದರೆಂದು ಸಿದ್ಧನು ನಾಮಧಾರಕನಿಗೆ ಹೇಳಿದನು. ||೬೭|| ಶ್ರೀಗುರುಗಳು ಪಾಪವಿನಾಶಿ ತೀರ್ಥವನ್ನು ತೋರಿಸಿ, ಅಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಹುಲ್ಲಿಗೆ ಬೆಂಕಿಬಿದ್ದಂತೆ ಪಾಪಗಳು ಕೂಡಲೆ ನಾಶವಾಗುವವು ಎಂದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಹೇಳಿದರು. ||೬೮|| ತಮ್ಮ ಭಗಿನಿಷಾದ ರತ್ನಾಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ದೋಷಗಳು ಕಂಡವು. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅವಳನ್ನು ಕರೆಯಿಸಿಕೊಂಡು, ಶ್ರೀಗುರುಗಳು ಕೇಳಿದರು. ||೬೯|| “ಪೂರ್ವಾಶ್ರಮದ ತಂಗಿಯೇ ಕೇಳು. ನೀನು ನಮ್ಮ ದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಬಂದೆ. ಆದರೆ ನಿನ್ನಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಪಾಪವಿದೆ. ಮನದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಸ್ಮರಿಸು” ||೭೦|| ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಶ್ರೀಗುರುಗಳ ಮಾತು ಕೇಳಿ ಅವಳು ಮೇಲಿಂದಮೇಲೆ ಕಾಲು ಬೀಳ ಹತ್ತಿದಳು—“ನಾನು ಅಜ್ಞಾನಿಯು, ಮೂಢಳು, ಇಷ್ಟು ಜ್ಞಾನವು ನನಗೆಲ್ಲಿಯದು? ||೭೧|| ನೀನು ವಿಶ್ವ ವ್ಯಾಪಕನು, ಜಗದಾತ್ಮನು, ನೀನೇ ಜ್ಞಾನಜ್ಯೋತಿ ದೀಪಕನು. ನೀನೊಬ್ಬನೇ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ತಿಳಿಯುವಿ. ಅದನ್ನು ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ನನಗೆ ಹೇಳು” ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದಳು. ||೭೨|| ಶ್ರೀ ಗುರುಗಳು ಅವಳಿಗೆ—“ನಿನ್ನ ಪಾಪವು ಏನೆಂಬುದನ್ನು ನನ್ನನ್ನು ಕೇಳುವಿಯಷ್ಟೆ? ನೀನು ತಿಳಿಯದೆ ಐದು ಬೆಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಕೊಂದಿರುವಿ. ಅದರ ಗುರುತನ್ನು ಗುರುತಿಸು. ||೭೩|| ಬೆಕ್ಕು ಬಸಿರಾಗಿತ್ತು. ಅದು ಒಂದು ಪಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಈಯಿತು. ಅದನ್ನು ನೋಡದೆ ನೀನು ಆ ಪಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ನೀರು ಹಾಕಿ, ಬಾಯಿ ಮುಚ್ಚಿ ಬೆಂಕಿಯ ಮೇಲಿಟ್ಟಿ. ||೭೪|| ಅದರಿಂದ ಐದು ಬೆಕ್ಕುಗಳ ಹತ್ಯೆಯುಂಟಾಯಿತು. ಮತ್ತೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ದೋಷಗಳು ಉಂಟಾಗಿವೆ.” ಹೀಗಾದುದನ್ನು ಕೇಳಿ, ನೋಡಿ, ಕೂಡಲೆ ಅವಳಿಗೆ ಶ್ವೇತಕುಷ್ಮ ಎಂಬ ರೋಗವುಂಟಾಯಿತು. ||೭೫|| ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ಭಯಭೀತ

ಳಾದಳು. ಬಂದು ಶ್ರೀಗುರುಚರಣವನ್ನು ಆಶ್ರಯಿಸಿದಳು. “ಶ್ರೀಗುರುಮೂರ್ತಿಯೆ ಕೃಪೆಮಾಡು” ಎಂದು ತೀರ ಕಾರುಣ್ಯದಿಂದ ವಿನಂತಿಸಿದಳು. ||೭೬|| “ಎಲ್ಲ ಪಾಪಗಳನ್ನು ರಾಶಿಗೊಳಿಸಿ ಅವೆಲ್ಲವನ್ನು ವಾರಣಾಸಿ ತೀರ್ಥದಲ್ಲಿ ಕಳೆಯಬೇಕು. ಆದರೆ ನಾನು ಪಾಪದಿಂದ ಮುಕ್ತಳಾಗುವೆನೆಂದು ನಿನ್ನ ದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಬಂದೆನು.” ಎಂದಳು. ||೭೭|| ಶ್ರೀಗುರುಗಳು ಅವಳನ್ನು ಕುರಿತು -“ನಿನ್ನಲ್ಲಿ ಪಾಪದ ರಾಶಿಯೇ ಉಂಟು. ಅದರ ಫಲವನ್ನು ಮುಂದಿನ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಭೋಗಿಸುವಿಯಾದರೆ ಈಗಲೇ ಹೋಗುವುದು.” ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ||೭೮|| ರತ್ನಾಬಾಯಿಯು-“ಸ್ವಾಮಿ ! ಜನ್ಮ ಕ್ಕಾಗಿ ಬಹಳೇ ಬೇಸತ್ತಿರುವೆ. ಅದೇ ಕಾರಣದಿಂದ ನಾನು ಮುಕ್ತಳಾದೆನೆಂದು ತಮ್ಮ ದರ್ಶನಕ್ಕಾಗಿ ಬಂದಿರುವೆ. ||೭೯|| ಈಗ ನನಗೆ ಜನ್ಮವು ಸಾಕಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಚರಣವನ್ನು ಹಿಡಿದಿರುವೆ. ಇದೇ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಪಾಪದ ಭೋಗವನ್ನು ಭೋಗಿಸುವೆ” ಎಂದಳು. ||೮೦|| ಆ ಮಾತು ಕೇಳಿ ಶ್ರೀಗುರುಮೂರ್ತಿಯು ರತ್ನಾಬಾಯಿಗೆ ನಿರೂಪಿಸಿದರು-“ಪಾಪವಿನಾಶಿ ತೀರ್ಥಕ್ಕೆ ಬೇಗನೆ ಹೋಗು. ಸ್ನಾನಮಾತ್ರದಿಂದ ನಿನ್ನ ಕುಷ್ಠವು ದೂರಾಗುವುದು. ||೮೧|| ನಿತ್ಯವೂ ಅಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನಮಾಡಿದರೆ ಏಳುಜನ್ಮಗಳ ಪಾಪವು ನಾಶವಾಗುವುದು. ಸಂದೇಹದಿಂದ ಅನುಮಾನಗೊಳಬೇಡ.” ಎಂದು ಶ್ರೀಗುರುವು ಹೇಳಿದನು. ||೮೨|| ಸಿದ್ಧನು ನಾಮಧಾರಕನನ್ನು ಕುರಿತು-“ನಾನು ಕಣ್ಣುಟ್ಟು ನೋಡಿರುವೆ. ಮೂರು ದಿನಗಳವರೆಗೆ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಅವಳ ಕುಷ್ಠರೋಗದ ಪರಿಹಾರವು ಆಯಿತು. ||೮೩|| ಇಂತು ಪ್ರಖ್ಯಾತವಾದ ತೀರ್ಥವಿದು. ಇದರ ಹೆಸರು ‘ಪಾಪವಿನಾಶಿ’ ಎಂದು. ಯಾವ ಭಾವಿಕರು ಸದ್ಭಾವನೆಯಿಂದ ಸ್ನಾನ ಮಾಡುವರೋ ಅವರ ಏಳು ಜನ್ಮದ ಪಾಪವು ದೂರಾಗುವುದು. ||೮೪|| ತೀರ್ಥದ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ನೋಡಿ ರತ್ನಾಬಾಯಿಯು ಸಂತೋಷಹೊಂದಿದಳು. ಆ ತೀರ್ಥದ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿಯೇ ಚಿಕ್ಕದೊಂದು ಮಠವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ನಿಂತಳು. ||೮೫|| ಮುಂದೆ ‘ಕೋಟೀತೀರ್ಥ’ವುಂಟು. ಶ್ರೀಗುರುಗಳು ಅದನ್ನು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತೋರಿಸಿದರು. ಸ್ನಾನ

ಮಾತ್ರದಿಂದ ಪರಿಶುದ್ಧತೆಯುಂಟಾಗುವುದು. ಈ ತೀರ್ಥದ ಆಖ್ಯಾನವು ಬಹಳಿದೆ. ||೮೬|| ಜಂಬುದ್ವೀಪದಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ತೀರ್ಥಗಳುಂಟು. ಒಂದೊಂದರ ಮಹಿಮೆಯು ಅಸರಿಮಿತವಾಗಿದೆ. ಅವೆಲ್ಲವುಗಳ ಮಹಿಮೆಯು ಒಂದು ಕೋಟಿ ತೀರ್ಥದಲ್ಲುಂಟು. ಹೇಳಲು ವಿಸ್ತಾರ ಬಹಳವದೆ. ||೮೭|| ಸೋಮ-ಸೂರ್ಯರ ಗ್ರಹಣಗಳಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಸಂಕ್ರಾಂತಿ ಪರ್ವಗಳಲ್ಲಿ ಅವಗಾವಾಸ್ಯಾ ಪೌರ್ಣಮಾ-ಪ್ರತಿಪದಿಗಳಲ್ಲಿ ಈ ತೀರ್ಥದೊಳಗೆ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಬೇಕು. ||೮೮|| ಕರುಸಹಿತವಾದ ಆಕಳನ್ನು ಅಲಂಕೃತ ಮಾಡಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿಗೆ ದಾನ ಕೊಟ್ಟು ಫಲದ ಕೋಟಿ ಗೋದಾನ ಮಾಡಿದಷ್ಟು ಫಲವು ಈ ತೀರ್ಥದಲ್ಲುಂಟು ||೮೯|| ಒಂದು ದಾನ ಮಾಡಿದರೆ ಅದರ ಫಲವು ಕೋಟಿ ಮಡಿಯಾಗುವುದು. ತಮ್ಮ ಶಕ್ತಿಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ದಾನ ಕೊಡಬೇಕು. ಈ ತೀರ್ಥದ ಮಹಿಮೆಯು ಇಂತಿದೆ. ||೯೦|| ಮುಂದೆ ರುದ್ರಪಾದವೆಂಬ ತೀರ್ಥವುಂಟು. ಅದರ ಕಥೆಯು ತೀರ ವಿನೋದಾತ್ಮಕವಾಗಿದೆ. ಈ ತೀರ್ಥವು ಗಯಾತೀರ್ಥಕ್ಕೆ ಸಮಾನವಾದ ಫಲವನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದಾಗಿದೆ. ||೯೧|| ಗಯೆಯಲ್ಲಿ ಆಚರಿಸತಕ್ಕ ಆಚರಣೆಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಆಚರಿಸಬೇಕು. ರುದ್ರಪಾದದ ಪೂಜೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಕೋಟಿ ಜನ್ಮದ ಪಾಪಗಳು ಹೋಗುವವು. ||೯೨|| ಮುಂದೆ ಚಕ್ರತೀರ್ಥವುಂಟು ಅದು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಪವಿತ್ರವಾದುದು. ಆ ಚಕ್ರತೀರ್ಥದ ಹತ್ತರ ಕೇಶವದೇವನಿದ್ದಾನೆ. ಈ ಸ್ಥಾನವು ಪುಣ್ಯರಾಶಿಯೆನಿಸಿದೆ. ||೯೩|| ಆ ತೀರ್ಥದಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಲು ಪತಿತನು ಜ್ಞಾನವಂತನಾಗುವನು. ಇಲ್ಲಿ ದ್ವಾರಾವತಿಗೆ ಸಮನಾಗಿ ಎಲುವುಗಳು ಚಕ್ರಾಂಕಿತವಾಗುವವು ||೯೪|| ಅಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನಮಾಡಿ ಕೇಶವನ ಚರಣಗಳನ್ನು ಪೂಜಿಸಬೇಕು. ದ್ವಾರಕೆಯ ನಾಲ್ಕು ಮಡಿ ಪುಣ್ಯವುಂಟು” ಎಂದು ಹೇಳಿದರು ||೯೫|| ಶ್ರೀಗುರುಗಳ ವಚನವನ್ನು ಕೇಳಿ ಎಲ್ಲರೂ ಸ್ನಾನ ದಾನಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಅನಂತರ ಮನ್ಮಥಗಹನವೆಂಬ ತೀರ್ಥವನ್ನು ಶ್ರೀಗುರುಗಳು ಹೇಳಿದರು. ||೯೬|| “ಗ್ರಾಮದ

ಪೂರ್ವಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕಲ್ಲೇಶ್ವರ ದೇವನುಂಟು. ಈ ಕ್ಷೇತ್ರವು ಗೋಕರ್ಣ ಮಹಾಬಲೇಶ್ವರ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಸಮಾನವಾಗಿದೆ ||೯೭|| ಮನ್ಮಥ ತೀರ್ಥದಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಬೇಕು. ಕಲ್ಲೇಶ್ವರನನ್ನು ಪೂಜಿಸಬೇಕು. ಅದರಿಂದ ವಂಶವೃದ್ಧಿಯಾಗುವುದು. ಅಷ್ಟೈಶ್ವರ್ಯಗಳು ದೊರಕುವವು ||೯೮|| ಅಖಂಡ ಶ್ರಾವಣಮಾಸದಲ್ಲಿ ದೇವನಿಗೆ ಅಭಿಷೇಕ ಮಾಡಬೇಕು. ಕಾರ್ತಿಕ ಮಾಸದಲ್ಲಿ ದೀಪಾರಾಧನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅದರಿಂದ ಅನಂತ ಪುಣ್ಯವು ಲಭಿಸುವದು" ||೯೯|| ಇಂತು ಅಷ್ಟತೀರ್ಥ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಶ್ರೀಗುರು-ಪುರುಷೋತ್ತಮನು ಹೇಳಿದನು. ಭಕ್ತರು ಪ್ರೇಮ ಸಂತುಷ್ಟರಾದರು. ಅತ್ಯುಲ್ಲಾಸ ಮಾಡಿದರು. ||೧೦೦|| ಎಲ್ಲ ಭಕ್ತಜನರು-"ನಾವು ತೀರ್ಥದ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಅರಿತಿರಲಿಲ್ಲ. ಸ್ವಾಮಿಯು ಕೃಪೆಯಿಂದ ನಿರೂಪಿಸಿ ನಮ್ಮನ್ನು ಪುನೀತಗೊಳಿಸಿದನು. ||೧|| ಎಲ್ಲತೀರ್ಥಗಳು ಬಳಿಯಲ್ಲೆಯೇ ಇರುತ್ತಿರಲು, ಯಾತ್ರೆಗಾಗಿ ದೂರವೇಕೆ ಹೋಗಬೇಕು.? ಸ್ನಾನಮಾತ್ರದಿಂದ ಪವಿತ್ರತೆಯುಂಟಾಗುವುದೆಂದು ಎಲ್ಲರೂ ಆಚರಿಸುವರು. ||೨|| ಅಷ್ಟತೀರ್ಥಗಳನ್ನು ನಿರೂಪಿಸಿ, ಗುರುಗಳು ಮಠಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬಂದರು. ಭಕ್ತಜನರು ಸಮಾರಾಧನೆ ಮಾಡಿದರು. ಮಹದಾನಂದವು ಉಂಟಾಯಿತು. ||೩|| ಸಿದ್ಧನು ನಾಮಧಾರಕನಿಗೆ-"ತೀರ್ಥದ ಮಹಿಮೆಯು ಈ ವಿಧವಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಶ್ರೀಗುರುಗಳು ನಮಗೆ ನಿರೂಪಿಸಿದರು. ಅದರಿಂದ ನಿನಗೆ ಹೇಳಿದೆವು" ಎಂದು ಹೇಳಿದನು. ||೪|| "ಗಾಣಗಾಪುರ ಕ್ಷೇತ್ರವು ದೊಡ್ಡದು. ಅಲ್ಲಿ ಬಹಳೇ ತೀರ್ಥಗಳಿವೆ. ಅವನ್ನೆಲ್ಲ ನೀವು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಆಚರಿಸಿರಿ" ಎಂದು ಸರಸ್ವತಿ ಗಂಗಾಧರನು ಹೇಳಿದನು. ||೧೦೫|| ಇತಿ ಶ್ರೀಗುರು ಚರಿತಾಮೃತೇ, ಪರಮಕಥಾಕಲ್ಪತರೌ, ಶ್ರೀನೃಸಿಂಹಸರಸ್ವತ್ಯುಪಾಖ್ಯಾನೇ, ಸಿದ್ಧನಾಮಧಾರಕ ಸಂವಾದೇ, ಅನುರಜಾ ಸಂಗಮ-ಗಂಧರ್ವಪುರ-ತೀರ್ಥಮಹಿಮಾ ನಿರೂಪಣಂ ನಾಮ

ಏಕೋನ ಪಂಚಾಶತ್ತನೋಽಧ್ಯಾಯಃ ||